

[Amttoft.]

nogle ganske få faste vanddomstole, som må skabe en nøje planlægning i den region, de omfatter. Et sådant krav om planlægning kan næppe stilles til en kommission, der nedsættes for den enkelte sag. Samtidig vil man formentlig også kunne nedskære ekspeditionstiden, således at de mere eller mindre begrundede klager over langsommelig behandling i landvæsenskommissionerne kan forstumme. Jeg skal her henvise til bemærkningerne i betænkningen, hvor udvalget henstiller til regeringen, at de nødvendige undersøgelser med henblik på vanddomstole foretages.

Man har i den senere tid konstateret mange tilfælde af grundvandsforurening — noget, som også hr. Hans Hækkerup og hr. Enggaard var inde på. Ikke mindst sagen fra Middelfart, hvor grundvandet vil være uanvendeligt i store områder på grund af forurening med olie, har vakt stor opsigt. Med gennemførelsen af forslaget til vandforsyningslov vil ministeren have de nødvendige beføjelser til at sikre rigeligt og rent drikkevand. De væsentlige bestemmelser herom står i § 39, hvori det hedder, at grundvandet ikke må forurennes eller udsættes for forurening med giftige stoffer eller stoffer, som ikke eller kun langsomt nedbrydes i undergrunden. Der står også, at indenrigsministeren kan fastsætte regler til sikring af og kontrol med oplag af de stoffer, jeg lige har nævnt.

Man kan vist roligt sige, at indenrigsministeren med denne uskyldigt udseende paragraf har fået en bemyndigelse ud over det sædvanlige. Ministeren kan ifølge denne paragraf bestemme, om de midler, man normalt anvender til sprøjtning af marker, kan tillades anvendt, hvis de skader grundvandet. Han kan forbyde anvendelse af vejsalt mod glat føre eller eventuelt kræve, at der anvendes vejsalt af en anden kemisk sammensætning end den nuværende — stadig væk, hvis han mener, at disse ting kan genere grundvandet. Han kan stille bestemte krav til den kunstgødning, der anvendes, og her gælder det navnlig, at for store doser af kvælstofforbindelser kan være uheldige for drikkevandet.

Vandværker, der bruger overfladevand, kan sikre sig mod giftstoffer ved at lade vandet passere et akvarium med særlig

følsomme fisk. Når vandet har et for stort indhold af giftstoffer, dør fiskene; metoden er utvivlsomt effektiv, selv om den umiddelbart forekommer lidt primitiv. Man må i øvrigt undre sig over, at vi herhjemme som vel i de allerfleste lande betragter det at have godt drikkevand som en selvfølge.

Risikoen for forurening af grundvandet er nok størst ved de hundredtusinder af olietanke, der er nedgravet. Indenrigsministeren har meddelt over for udvalget, at man med virkning fra 1. april 1970 vil stille krav om, at nedgravede tanke skal bestå af plastic eller være belagt med plastic. Endvidere vil man kræve, at nedgravede olietanke kun må fungere i en årrække, før de udskiftes. Der er næppe ret mange, der på nuværende tidspunkt vil kræve et generelt forbud mod nedgravede olietanke, men spørgsmålet er, om det ikke er nødvendigt at have et sådant forbud inden for en vis afstand fra boringer. Jeg vil i hvert fald mene, at olietanke, som ikke længere bruges, f. eks. fordi ejeren har fået fjernvarme, bør tømmes på en effektiv måde, således at der ikke er en forureningsrisiko her. Vi ser jo allerede, at visse kommuner forbyder nedgravning af olietanke, og at andre kommuner kræver, at olietanke skal tømmes, hvis de ikke længere er i brug.

I visse lavtliggende egne af landet ligger skillelinjen mellem ferskvand og saltvand eller brakvand i forholdsvist ringe dybde under jordoverfladen. En sænkning af grundvandsstanden betyder en samtidig hævnning af saltvandet. Dette kan få uheldige følger, hvis området er indvindingsområde for drikkevand. Hvis jeg har opfattet § 39 korrekt, dækker ministerens bemyndigelse også dette forhold, forstået på den måde, at ministeren kan forbyde en sænkning af grundvandet, hvis det er nødvendigt af hensyn til vandforsyningen.

Man vil kunne forstå, at ministeren med § 39 har fået mange rettigheder, men han har i allerhøjeste grad også forpligtelser med hensyn til at skaffe drikkevand. Man kan kun håbe, at den til enhver tid siddende minister vil bruge bemyndigelsen på rette måde.

I henhold til lovforslagets § 12 kan kommunalbestyrelsen give tilladelse til indvinding af vand til landbrugsvanding, hvis den gennemsnitlige årlige mængde ikke over-